

Protokoll fört vid stiftsfullmäktiges i Borgå stift sammanträde

Tid : Lördagen den 19 februari 2005 kl. 12.15
Plats : Domkapitlet i Borgå, Gymnasiegränd 2

Stiftsfullmäktiges medlemmar:

Aaltonen, Monica
Broo, Bengt
Fagerholm-Urch, Juanita (§ 1-6)
Fernström, Stig-Olof
Gammals, Bror
Johansson, Ingemar (suppleant för Ann-Sofi Storbacka)
Knuts, Lars-Runar
Kokkola, Rolf
Krokfors, Jockum
Lassila, Max-Olav
Lawast-Slotte, Linda
Laxell, Gustav
Liljeström, Helene
Lindgrén, Lemuel
Lindgård, Mats (suppleant för Lucas Snellman)
Lindstedt, Åke
Löfqvist, Anders
Monnberg, Tove
Saarukka, Karin
Sandström, Marianne
Wikström, May

Övriga närvarande:

Vikström, Erik
Lars Schmidt
Grönblom, Gunnar
Österholm, Kasten
Nils Martola
Bror Träskbacka

Lars-Runar Knuts
Ordförande

Clas Abrahamsson
sekreterare

Bror Gammals
Protokolljusterare

Rolf Kokkola
protokolljusterare

Sammanträdet inleddes med andakt kl.12.15. Andakten hölls av kyrkoherde Stig-Olof Fernström. Därefter inleddes förhandlingarna.

§ 1 **Sammanträdets öppnande**

Ordförande Lars-Runar Knuts hälsade alla välkomna och förklarade sammanträdet öppnat. I sitt hälsningstal konstaterade ordföranden att stiftsfullmäktige nu sammanträder för tredje gången och att det är naturligt att man fortfarande diskuterar och söker sin väg.

§ 2 **Konstaterande av vilka som är närvarande**

Ordföranden bad sekreteraren förrätta namnupprop varvid konstaterades vilka som var närvarande.

§ 3 **Konstaterade av laglighet och beslutförhet**

Kallelsen har sänts i enlighet med 2 § i arbetsordningen för stiftsfullmäktige två månader före sammanträdet. Ordföranden konstaterade, att sammanträdet var lagligt sammankallat. Eftersom namnuppropet visade att stiftsfullmäktige var fulltaligt, konstaterade ordföranden, att sammanträdet var beslutfört.

§ 4 **Val av protokolljusterare**

Till protokolljusterare valdes Bror Gammals och Rolf Kokkola. Ordföranden kallade protokolljusterarna till rösträknare.

Linda Lawast-Slotte föreslog att sammanträdet skulle vara offentligt. Jockum Krokfors föreslog att sammanträdet inte skulle vara offentligt innan en lagändring gjorts. Båda förslagen understöddes. Vid omröstningen avgavs 15 röster för Lawast-Slottes förslag och 6 röster för Krokfors' förslag och därmed blev stiftsfullmäktiges beslut, att sammanträdet är offentligt.

§ 5 **Fastställande av föredragningslistan**

Föredragningslistan fastställdes.

§ 6 **Godkännande av domkapitlets verksamhetsberättelse och bokslut för år 2004.**

Beredning: Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 1/2005

Verksamhetsberättelse och bokslut 2004

Verksamhetsidé

Att i enlighet med bestämmelserna i kyrkolagen och i kyrkoordningen betjäna stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda på ett så allsidigt sätt som möjligt.

De viktigaste händelserna under året

År 2004 har i fråga om stiftsförvaltningen varit ett banbrytande år. Stiftsförvaltningsreformen genomfördes successivt under året. Den nya lagstiftningen trädde sålunda i kraft 1.1.2004. Stiftsfullmäktige började fungera från 1.5.2004 och hann under året hålla två sammanträden. Stiftsmötet höll sitt sista sammanträde 19.3.2004. Domkapitlets kollegium fick från och med 1.6.2004 en ny sammansättning. Detta var den första förändringen i kollegiets sammansättning sedan 1940-talet. I stället för fem medlemmar har domkapitlet numera sju medlemmar i och med att både stiftsdekanen och en av stiftsfullmäktige vald lekman är medlemmar i domkapitlet. En förteckning över alla förtroendevalda på stiftsplanet ingår i bilaga 1.

Det är ännu för tidigt att uttala sig om hur väl den nya stiftsförvaltningsmodellen kan anses fungera. Detta blir möjligt först om ett par år. Vissa inkörningssvårigheter har naturligtvis förekommit. Framför allt har förhållandet mellan stiftsfullmäktige och domkapitlet varit föremål för en viss osäkerhet. Frågan om stiftsfullmäktigesammanträdenas offentlighet väckte debatt. Domkapitlet bad biskopsmötet försöka få klarhet i frågan genom en lagändring medan stiftsfullmäktige gjorde ett initiativ till kyrkomötet i syfte att få sammanträdena offentliga. Frågan har ännu inte avgjorts i vår kyrka. I väntan på ett definitivt avgörande beslöt stiftsfullmäktige avvikande från domkapitlets framställning att sammanträdena skall vara offentliga.

Även under räkenskapsåret 2004 har domkapitlets ekonomi varit stabil. På grund av att två tjänster har varit obesatta under större delen av året kan ett betydande överskott noteras. Utbildningssekreteraren Stina Lindgård har varit tjänstledig hela året och hennes vikarie, teol. mag. Madeleine Wendelin kunde tillträda först 1.11.2004. Domkapitlet fick en ny tjänst som stiftsdekan från och med 1.1.2004 men den kunde besättas först från 1.4.2004. I och med att notarie Gunnar Grönblom utnämndes till stiftsdekan måste en ny notarie sökas. Den nya notarien, prosten Clas Abrahamsson kunde tillträda först 1.10.2004. Detta innebar att två tjänster så gott som under hela räkenskapsåret var obesatta. Naturligtvis förde detta med sig att belastningen på den övriga personalen var synnerligen stor eftersom uppgifterna i alla fall måste skötas. Byråsekreterare Clary-Ann Granroth-Mattsson har varit tjänstledig på grund av sjukdom under hela räkenskapsåret och hennes tjänst har skötts av studentmerkonom Gunilla Rosqvist-Mansner. Det är ännu inte klart när och om Granroth-Mattsson kan återinträda i tjänst. En förteckning över de stiftsanställda ingår i bilaga 1.

Samarbetsavtalet mellan domkapitlet och Lärkkulla i fråga om personalutbildningen trädde i kraft från början av år 2004. Som en följd av detta avtal beslöts i experimentsyfte att tf utbildningssekreterare Madeleine Wendelin har Lärkkulla som tjänstgöringsort. Det är ännu för tidigt att dra definitiva slutsatser av avtalet och av placeringen av utbildningssekreteraren i Lärkkulla. Det har naturligtvis funnits vissa inkörningssvårigheter men bortsett från dem har det hela fungerat i enlighet med förväntningarna.

En annan stor förändring var ekonomiförvaltningens integrering med ekonomiförvaltningen inom kyrkans centralfond från och med 1.1.2004. Detta har inneburit att domkapitlet inte längre har någon egen bokföring, utan den utgör en del av centralfondens bokföring. Likaså har revisionen av domkapitlets medel helt och hållet övertagits av kyrkomötets revisorer.

Även om det naturligtvis har funnits vissa begynnelsesvårigheter har systemet fungerat till belåtenhet.

Trots att det var meningen att inleda renoveringen av domkapitelshuset under räkenskapsåret och att biskopsgården skall övergå i kyrkans ägo har ingendera ägt rum. Planeringen av renoveringen av domkapitelshuset har tagit längre tid än avsett. Den har blivit så omfattande att domkapitlet måste flytta ut under renoveringen. Renoveringen beräknas ta ca ett halvt år i anspråk.

Förhandlingarna mellan kyrkostyrelsen och Borgå stad om kyrkans övertagande av biskopsgården har fortgått under året redan för fjärde året i följd. Även om man från domkapitlets sida har försökt driva på har det varit omöjligt att få ett köp till stånd. Det som bekymrar är att biskopsgården med nödvändighet måste genomgå en grundrenovering. Medel för en sådan har man inte från Borgå stads sida ställt till förfogande samtidigt som man dock har varit mycket avvaktande då det gäller att få en försäljning genomförd. Från kyrkans sida har en viss beredskap nog funnits men eftersom det är fråga om stora pengar har man även från kyrkans sida kunnat iakttä en viss återhållsamhet.

En annan stor strukturförändring som har förberetts under räkenskapsåret är ett inrättande av en specialenhet för det svenska arbetet vid kyrkostyrelsen från och med 1.1.2005. Kyrkomötet fattade beslut om detta i maj 2004. Som en följd av detta övergår alla andra tjänsteinnehavare vid stiftsrådet utom tre till specialenheten. Dessa tre blir kvar i stiftet och kommer att tjänstgöra vid Borgå domkapitel. På grund av att renoveringen av domkapitelsbyggnaden har dragit ut på tiden kommer den fysiska överflyttningen att äga rum först efter renoveringen, sannolikt hösten 2005.

Inom personalutbildningen fortsatte verksamheten i gamla och beprövade spår. Enligt direktiven skall församlingarna utarbeta en plan för de kommande tre årens personalutbildning på samma sätt som man gör med verksamhets- och ekonomiplanen. Det har dock visat sig att församlingarna har svårt att komma i gång med detta. Kursutbudet har under 2004 varit något mindre än tidigare och likaså deltagandet. Det verkar som om det just nu finns en viss övermättnad i fråga om personalutbildning. Detta är naturligtvis att beklaga eftersom syftet med personalutbildningen är att upprätthålla de anställdas kunskap samt förkovra dem inom de områden de behöver för sin fortsatta yrkesutövning. Mot slutet av året infördes en ny understödsform, utbildningsunderstöd. Församlingar och enskilda personer, framför allt präster som inte är anställda av församlingar, kan ansöka om understöd ifall man inte annars har möjligheter att bekosta deltagandet. Dock har antalet ansökningar hittills varit mycket lågt.

Under året avlade den tredje gruppen präster examen i ledning av församlingsarbete. Sammanlagt har ca 35 präster avlagt denna examen sedan det första tillfället till detta gavs år 2001. Högre pastoralexamen avlades under året av två präster och den vanliga pastoralexamen av fem präster.

Under året blev det klart att Borgå domkapitel fortsättningsvis skall sköta koordineringen av den svenskspråkiga personalutbildningen. Detta har varit en självklarhet allt sedan personalutbildningen fick ordnade former i slutet av 1970-talet men nu slog kyrkostyrelsen fast detta även officiellt genom ett beslut i april 2004. Denna uppgift skall domkapitlet sköta i nära samarbete med kyrkans utbildningscentral. Som ett led i denna koordinering har

domkapitlet ingått ett samarbetsavtal med Lärkkulla-stiftelsen som i sin tur under domkapitlets överinsyn har ingått ett samarbetsavtal med Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. Den av domkapitlet tillsatta ledningsgruppen för arbetshandledning har fortsatt sin verksamhet i tidigare banor. Vartannat år brukar stiftets arbetshandledare samlas till arbetshandledardagar. Denna gång kombinerades dessa med den nordiska konferensen för arbetshandledning som hölls på Åland i september 2004. Sju arbetshandledare deltog i dagarna som blev mycket lyckade. Dessutom har man försökt upprätthålla kontakten till de finskspråkiga arbetshandledarna genom att delta i deras rådplägningsdagar.

Åtgärder för att underlätta rekryteringen till kyrkliga yrken har fortsättningsvis vidtagits på en mängd områden under året. Detta har framför allt skötts av den av domkapitlet tillsatta kontaktgruppen för teologie studerande. Som av namnet framgår är det främst kontakten till de teologie studerande som gruppen ägnar sig åt. Verksamheten under året koncentrerade sig framför allt på en satsning i Helsingfors för att aktivera de svenskspråkiga teologie studerande där. Detta rönste även framgång. Inspirationsdagar ordnas årligen, denna gång i samband med teologdagarna och i form av en kryssning. Antalet nya teologie studerande har varit glädjande stort de senaste åren. Sålunda påbörjade ca 30 studerande sina studier vid den teologiska fakulteten vid Åbo Akademi hösten 2004. Problemet är att de som blir färdiga inte i lika hög grad som tidigare söker sig till prästämbetet. Dock har det på den sista tiden inte heller funnits något större utbud av tjänster.

Utbildningssekreterarens verksamhetsberättelse ingår i sin helhet som bilaga 2.

Missionskommittén, med uppgift att vara en sammanbindande och koordinerande länk i fråga om missionsarbetet i stiftet, sammanträdde under året tre gånger. Man beslöt att inte ordna några egna rådplägningsdagar detta år utan satsade i stället på en egen kanal vid stiftets diakonidagar i oktober. Lösningen befanns vara lyckad. Detta kan även ses som ett led i kommitténs strävan att försöka integrera missionen i sammanhang där människor kommer samman i stället för att arrangera och planera egna tillfällen. Kommitténs verksamhetsberättelse ingår i sin helhet som bilaga 3.

Nämnden för kyrko- och gravgårdskultur har som målsättning att aktivt uppmuntra församlingarna till en genomtänkt strategi vid utvecklandet av den lokala gravgårdskulturen samt att ge församlingarna stöd och råd när det gäller bevarandet och konserverandet av kulturellt värdefulla föremål och textilier. Den sammanträdde två gånger under året. Nämnden ordnade ett informationstillfälle om den nya begravningslagen och en kurs om kyrkliga föremål som vårt kulturarv. År 2004 var mandatperiodens sista år och en ny nämnd har utsetts från och med 1.1.2005. Nämndens verksamhetsberättelse ingår i sin helhet som bilaga 4.

Inom förvaltningen har framför allt frågan om församlingarnas framtida struktur varit föremål för domkapitlets uppmärksamhet, redan för tredje året i rad. Målsättningen har varit att ge församlingarna impulser och information för att kunna fatta egna beslut om sina möjligheter att klara sig i framtiden. Målsättningen var att försöka komma fram till beslut under 2004 eftersom kyrkans centralfonds understödssystem skall ändras från och med 1.1.2005. Detta var dock inte möjligt eftersom kyrkostyrelsen först i december slog fast de principer som skall gälla från 1.1.2005. En allmän iakttagelse är att församlingarna in i det längsta vill undvika varje åtgärd som leder till en förändring i förhållande till det nuvarande. Dock är det ett obestridligt faktum att de medel som kyrkans centralfond kommer att kunna ställa till rådighet för understöd till mindre bemedlade församlingar redan från år 2007 kommer att minska kännbart. Denna minskning torde särskilt drabba sådana små församlingar som inte har låga

skatteintäkter per capita, vilket är fallet i många av stiftets församlingar. Även stiftsfullmäktige antog ett utlåtande i denna fråga i syfte att stöda de små församlingarna.

Utvärdering av de uppställda verksamhetsmålen

Mål 1: Renoveringen av biskopsgården

Utvärdering: Eftersom det inte var möjligt att slutföra förhandlingarna om en försäljning av biskopsgården till kyrkans centralfond kunde heller inte det uppställda målet att börja med renoveringen av gården uppnås. Förhoppningsvis blir det möjligt att genomföra renoveringen mot slutet av 2005 och under 2006.

Mål 2: Ombyggnaden av domkapitelshuset

Utvärdering: Inte heller detta mål kunde uppnås eftersom planeringen av renoveringen tog längre tid och blev mera omfattande än planerat. På grund av detta torde de nya tjänsteinnehavarna kunna flytta in först mot slutet av år 2005.

Mål 3: En medveten satsning på den förebyggande personalvården

Utvärdering: För detta ändamål har biskopen redan ett antal år tillsatt en personalvårdsgrupp med uppgift att utveckla och upprätthålla arbetsförmågan hos de anställda. Gruppen har aktivt följt med välbefinnandet bland de församlingsanställda och på olika sätt uppmärksamgjort församlingarna på det viktiga i att vårda sin personal. Möjligheter till deltagande i retreatter samt till rehabilitering av olika slag har erbjudits och samarbetet med Norrvalla har intensifierats. Den rätt omfattande verksamheten med arbetshandledning inom denna sektor kan även framhållas och har haft en stor betydelse.

Budgetutfallet

	Resultat 2004	Budget 2004	Avvikelse
Verksamhetsintäkter	36 931	10 700	26 231
Verksamhetskostnader	-800 833	-865 900	65 066
Verksamhetsbidrag	-763 902	-855 200	91 298

Domkapitlets förslag:

Stiftsfullmäktige torde godkänna verksamhetsberättelsen och för sin del godkänna det därtill bifogade bokslutet (bilaga 5).
(Se bilaga 1-5)

Stiftsfullmäktiges beslut: Enligt domkapitlets framställning med följande ändringar:

Monica Aaltonen föreslog att meningarna Det verkar som om det just nu finns en viss övermättnad i fråga om personalutbildning. Detta är naturligtvis att beklaga eftersom syftet med personalutbildningen är att upprätthålla de anställdas kunskap samt förkovra dem inom de områden de behöver för sin fortsatta yrkesutövning stryks.

Förslaget understöddes av Rolf Kokkola. Vid omröstningen avgavs 15 röster för Aaltonens förslag och tre röster för domkapitlets framställning. Ordföranden konstaterade att Monica Aaltonens förslag blev stiftsfullmäktiges beslut.

Helene Liljeström föreslog att följande tillägg fogas till den textdel som föregår budgetutfallet: *En kartläggning av en del av personalens uppfattning om sin arbetssituation och hälsa har utkommit i form av Mats Lindgårds pastoralavhandling "Välbefinnande i arbetet inom Borgå stift"*.

Förslaget understöddes av May Wikström. Vid omröstningen avgavs 15 röster för Liljeströms förslag och noll röster för domkapitlets framställning och ordföranden konstaterade att Liljeströms förslag blev stiftsfullmäktiges beslut.

Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige med ovanstående ändringar godkänt domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige beträffande stiftets verksamhetsberättelse 2004 och bokslut 2004.

Rolf Kokkola framförde följande klämförslag: *Stiftsfullmäktige uttrycker sin förhoppning att i framtiden i stiftets verksamhetsidé också kyrkans grundläggande uppdrag skulle framgå.*

Klämförslaget understöddes och vid omröstningen fick förslaget överväldigande majoritet och blev stiftsfullmäktiges beslut.

§ 7 **Godkännande av domkapitlets budget för år 2005**

Beredning: Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 2/2005

Stiftets budget för år 2005

Enligt KL 17b:1,1,2p skall stiftsfullmäktige årligen godkänna stiftets budget. Detta blir möjligt sedan kyrkomötet har slagit fast vilka medel som ställs till stiftets förfogande.

Kyrkomötet har 11.11.2004 godkänt budgeten för kyrkans centralfond för år 2005 och då beslutat att ett verksamhetsbidrag om 1 044 600 € ställs till Borgå domkapitels förfogande. Dessutom har i investeringsdelen reserverats några anslag för olika utgifter med anknytning till domkapitlet men dessa har inte stiftet beslutanderätt över och de kan därför heller inte ingå i stiftets budget.

Då stiftsfullmäktige i maj 2004 behandlade stiftets ekonomiplan för 2005-2007 utgick man från ett verksamhetsbidrag på 937 500 € eftersom man då ännu inte kunde inkludera de tre anställda vid stiftsrådet som från och med 1.1.2005 skall avlönas med domkapitlets medel. Detta har sedermera genomförts på kyrkostyrelsen och därför är det beviljade

verksamhetsbidraget väsentligt större än vad man i maj 2004 kunde räkna med. I vilket fall som helst kan det konstateras att det beviljade verksamhetsbidraget mer än väl motsvarar det som har äskats.

Enligt ekonomistadgan för kyrkans centralfond har stiftet rätt att självt besluta om hur verksamhetsbidraget skall användas. Ingen del av detta anslag är sålunda i och för sig öronmärkt bortsett från den interna hyran för domkapitelsfastigheten. Denna ägs av kyrkans centralfond och för den skall år 2005 betalas en intern hyra på 51 300 €. Vidare kan det nämnas att ett eventuellt underskott eller överskott ett år tas antingen från följande års anslag eller läggs till följande års anslag så att en eventuell överskridning får täckas med föregående års överskott. Överskottet från 2004 uppgår till 91 298 €. Anledningen till detta relativt stora överskott framgår av framställning 1/2005. Sålunda står egentligen 1 135 898 € till stiftets förfogande under år 2005.

Jämfört med verksamhetsbidraget för 2004 är detta en kännbar ökning. Verksamhetsbidraget var då 855 200 €. Men den stora förhöjningen beror till största delen på att tre av stiftsrådets tidigare tjänsteinnehavare från och med 1.1.2005 avlönas med domkapitlets medel. Dessutom har ett extra anslag ställts till stiftets förfogande för att göra det möjligt för stiftsrådets långvariga bokförare att fortsätta på deltid fram till sin pensionering våren 2007.

Förutom den interna hyran för domkapitelsfastigheten finns det naturligtvis även övriga utgifter som i praktiken är fastslagna. I första hand är det fråga om personalkostnaderna men i princip står det stiftet fritt att använda det anslag som har beviljats så som stiftet finner vara mest ändamålsenligt. Sålunda kan stiftet inrätta och dra in tjänster vid domkapitlet efter eget förgottfinnande bortsett från de lagstadgade tjänsterna.

I detta sammanhang behandlas även stiftsfullmäktigemedlemmen Rolf Kokkolas initiativ framlagt vid stiftsfullmäktiges sammanträde 29.10.2004. Enligt initiativet bör det i budgeten för 2005 finnas ett eget moment med tillräckliga anslag för stiftsfullmäktiges utgifter.

Med tanke på ett eget anslag för stiftsfullmäktige är det på basis av två sammanträden inte helt lätt att med allt för stor precision uppskatta kostnaderna för de tre sammanträden som sannolikt hålls under 2005. Om stiftsfullmäktige endast håller sig till de lagstadgade uppgifterna är det möjligt att klara sig med en dags sammanträden med resor som inte räcker mera än högst ett dygn. Går man däremot in för att hålla även andra typer av sammanträden med övernattningar som följd blir naturligtvis utgifterna mycket högre.

Domkapitlet föreslår att 25 000 € reserveras för stiftsfullmäktiges sammanträden. Domkapitlet har här som utgångspunkt använt utgifterna för det första två dagars sammanträdet i maj 2004 då utgifterna uppgick till ca 8 000 €. Här har dock inte tagits med alla de indirekta kostnader som stiftsfullmäktige för med sig (porto, telefon, del av löner osv.).

Från och med 1.1.2004 har domkapitlets bokföring integrerats med centralfondens bokföring. Detta betyder att det finns endast två kostnadsställen, domkapitlets regelbundna verksamhet och utgifterna för fastigheterna. Fördelningen mellan dessa två görs i samband med att budgeten slås fast. Om det finns behov av att följa med kostnaderna för vissa speciella utgifter inom den regelbundna verksamheten kan särskilda projektnummer införas i bokföringen. I budgeten för år 2004 fanns sålunda skilda projektnummer för biskopens representation, missionskommittén, nämnden för kyrko- och gravgårdskultur och stiftets personalutbildning. Kyrkostyrelsens önskemål är att dessa projektnummer skall vara så få som möjligt.

Missionskommittén och nämnden för kyrko- och gravgårdskultur, vilka tillsätts av domkapitlet, har en egen verksamhet som de sköter relativt självständigt med egna sekreterare. Därför anser domkapitlet att det är meningsfullt att fortsättningsvis hålla medlen för dessa utgifter skilt för sig i bokföringen. Detsamma gäller personalutbildningen som stiftsdekanen och utbildningssekreteraren svarar för liksom även biskopens representation. Härtill kommer stiftsfullmäktige. Alla andra utgifter ingår i den normala bokföringen som gemensam verksamhet.

Naturligtvis kunde man tänka sig att utöver detta sätta vissa gränser för hur mycket som inom den gemensamma verksamheten får användas t.ex. för resor, telefon, postning, annonser, tryckning, datatjänster, avfallshantering, bevakningstjänster, kontorsförnödenheter, litteratur, tidningar, livsmedel, mervärdesskatt, fordonsskatt, medlemsavgifter, arvoden, sociala avgifter och pensionsförsäkringspremier, men detta anser domkapitlet inte vara meningsfullt. Från bokföringen är det lätt att följa med hur mycket medel som används för denna typ av utgifter. För det mesta är det fråga om utgifter som i alla fall måste betalas. Det är domkapitlets uppgift att följa med dessa utgifter så att de anslagna medlen räcker till.

Missionskommittén hade 2004 till sitt förfogande 3 000 € men använde endast 1 380 €. Nämnden för kyrko- och gravgårdskultur hade likaså 3 000 € till sitt förfogande men använde endast 1 525 €. För stiftets personalutbildning hade reserverats 25 000 € men utgifterna uppgick endast till 9 160 €. Framför allt berodde detta på utbildningssekreterarens tjänstledighet och att tjänsten var obesatt största delen av året. Likaså har avtalet med Lärkkulla-stiftelsen lett till inbesparingar. För biskopens representation reserverades 3 500 € och utgifterna uppgick till 3 320 €.

Varken från missionskommittén eller från nämnden för kyrko- och gravgårdskultur har det framförts några önskemål om extra anslag under år 2005. Inte heller i fråga om stiftets personalutbildning torde några utgifter utöver det normala uppstå. I och med att verksamheten under år 2004 var onormal kan man inte utgå från att utgifterna under år 2005 kommer att röra sig på samma låga nivå. Vad personalutbildningen beträffar bör man även komma ihåg att personalutbildningsdelegationen har tillsatts först under år 2005 och kommer att medföra en del tilläggsutgifter. För personalutbildningen torde sålunda ett anslag om 20 000 € anslås. För missionskommittén och nämnden för kyrko- och gravgårdskultur torde även i år 3 000 € vara nog. Domkapitlet anser att det bör finnas tillräckliga medel reserverade för dessa organ i och med att anslagen trots allt är så små. Redan ett enda sammanträde innebär en stor utgift.

För domkapitelsfastigheten och biskopsgården användes 2004 utöver interna hyror sammanlagt 51 770 €. De låga utgifterna berodde till en stor del på den milda vintern.

I och med att stiftssekreteraren för gudstjänst och musik och stiftssekreteraren för församlingsdiakoni kommer att flytta över till domkapitlet först mot slutet av året anser domkapitlet att det ännu inte detta år är meningsfullt att reservera egna anslag för deras verksamhet. Deras utgifter bestrids i vilket fall som helst av den svenska centralen ända tills de flyttar till Borgå. Sålunda har även anslagen till domkapitlet och centralen för 2005 fördelats i enlighet med detta. Egna projektnummer för dessa tjänsteinnehavare blir därför aktuella först år 2006.

Domkapitlets förslag: Stiftsfullmäktige torde

1) godkänna följande budget för år 2005:

Fastigheterna		113 700
Hyor	28 900	
Interna hyror	51 300	
Köp av tjänster	8 100	
Material och förnödenheter	25 400	
Gemensam verksamhet		1 022 198
Missionskommittén	3 000	
Nämnden för kyrko- och gravgårdskultur	3 000	
Stiftets personalutbildning	20 000	
Biskopens representation	3 500	
Stiftsfullmäktige	25 000	
Verksamhetsintäkter	- 11 000	
Gemensamma verksamhetskostnader	978 698	
Personalkostnader	733 000	
Köp av tjänster	142 250	
Material och förnödenheter	103 448	
Verksamhetsbidrag		1 135 898

2) berättiga domkapitlet att vid behov överskrida dessa anslag under förutsättning att verksamhetsbidraget uppgår till högst 1 135 898 €

Stiftsfullmäktiges beslut: Kläm 1) godkändes enligt framställning med följande ändring: Bror Gammals föreslog att 10 000 € överförs från momentet *material och förnödenheter* till momentet *stiftets personalutbildning*. Förslaget understöddes av Gustav Laxell. Vid omröstningen avgavs 12 röster för förslaget och noll röster för domkapitlets framställning. Ordföranden konstaterade att stiftsfullmäktige godkänt kläm 1) förändrad enligt Gammals förslag. .

Kläm 2) godkändes enligt domkapitlets framställning

§ 8 Beslut angående sammanträdesarvode för stiftsfullmäktiges ledamöter

Beredning: Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 3/2005

Arvoden för stiftsfullmäktiges medlemmar

Då stiftsfullmäktige behandlade frågan om ersättning för medlemmarnas deltagande i stiftsfullmäktiges sammanträden 19.5.2004 beslöt stiftsfullmäktige att ersättning för kostnader

erläggs i samma utsträckning som kyrkomötesombuden får ersättning. Däremot fattades inte beslut om några sammanträdesarvoden.

Även om det kan vara svårt att på basis av endast två sammanträden bilda sig en korrekt uppfattning om sammanträdenas längd på längre sikt anser domkapitlet att stiftsfullmäktige redan i detta skede kan slå fast vilka sammanträdesarvoden som skall erläggas. Om det längre fram visar sig att de lagstadgade sammanträdena räcker längre än beräknade 2-3 timmar per gång kan denna fråga tas till ny prövning.

Domkapitlets förslag:

Stiftsfullmäktige torde besluta att ett arvode om 30 € per lagstadgat sammanträde erläggs till stiftsfullmäktiges medlemmar varvid stiftsfullmäktiges ordförande erhåller arvodet förhöjt med 50 %.

Stiftsfullmäktiges beslut:

Ordföranden föreslog att stiftsfullmäktige skall följa Biskopsmötets rekommendation enligt vilken **stiftsfullmäktiges medlemmar erhåller 40 €** per lagstadgat sammanträde och **ordföranden erhåller 60 €**. Vidare föreslog han att **övriga lekmän som har rätt att närvara erhåller 30 €**. Förslaget understöddes av Åke Lindstedt. Vid omröstningen avgavs 17 röster för ordförandens förslag och noll röster för domkapitlets framställning och ordförandens förslag blev således stiftsfullmäktiges beslut.

Gustav Laxell anmälde avvikande åsikt till protokollet med följande skriftliga motivering: *Inget arvode utbetalas till stiftsfullmäktiges medlemmar för stiftsfullmäktiges möten.*

§ 9 **Församlingsrådets i Tammerfors svenska församling initiativ**

Beredning: Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige 4/2005

Församlingsrådet i Tammerfors svenska församling har gjort följande initiativ till stiftsfullmäktige. Skrivelsen lyder:

”Församlingsinitiativ till stiftsfullmäktiges möte 19.2.2005

Tammerfors svenska församling har för närvarande drygt 930 medlemmar. Men i själva verket är församlingens arbetsunderlag nästan tredubbelt, vilket framgår bl.a. i den bifogade förteckningen om Svenska samskolans, Svenska lågstadiets samt Daghemmets barn cirka en tredjedel av de familjer som förutsätter att få kyrklig service, bl.a. förrättningar på sitt

hemspråk, svenska, har sin kyrkotillhörighet i kranskommunerna. Av de förrättningar som kyrkoherden under åren 2003-2004 har åtagit sig är proportionen densamma.

I de flesta av församlingens aktiviteter är kranskommunerna väl representerade, i synnerhet i de nyare, uppsökande arbetsformerna som diskussionsgrupperna "Skriba för vuxna" och männens kyrkbastu "Amän". Av konfirmanderna 2004 bor en tredjedel på annan ort.

Ändå resurseras församlingen fortfarande enligt det administrativa medlemsantalet.

Situationen blir år 2005 akut då den nya språklagen skall – vid skrivandets stund på ett odefinierat sätt – tillämpas i samfälligheten.

I samtal med församlingarna i kranskommunerna har det överenskommit om ersättning för förrättningar på svenska utförda av Tammerforspersonal – detta för att synliggöra både den svenska identiteten och sammanhållningen, och det arbete som tillsvidare har gjorts på den minsta partens, dvs. svenska församlingens, bekostnad.

Församlingsrådet i Tammerfors svenska församling föreslår att stiftsfullmäktige i Borgå stift skulle ta en positiv ställning och stöda församlingen i genomförandet av den s.k. Lex Tammerfors, som skulle möjliggöra att svenskspråkiga personer i Tammerfors kranskommuner kan ansluta sig till Tammerfors svenska församling – som redan nu i praktiken är deras flitigt anlitate hemförsamling.

Lex Tammerfors är för kyrkans väl på många sätt. De svenskspråkiga familjerna skulle legitimt få uppleva den församlingstillhörighet som de redan har. De svenska institutionerna, i synnerhet skolorna, skulle få förstärkning i den gemensamma uppgiften att främja den svenskfinska kulturen i hela Tammerfors-trakten. De anställda i församlingen skulle få både erkännande och ersättning för det arbete som de facto redan utför. Den stora samfälligheten skulle få en mer synlig och handlingskraftig samarbetspartner av församlingen.

Tammerfors svenska församling ser fram emot ett samarbete inom Borgå stift och Tammerfors ev. luth. kyrkliga samfällighet kring frågor om tillgång till kyrkligt liv då den nya språklagen nu tydligt förutsätter detta."

Rörande initiativet konstaterar domkapitlet följande:

Bestämmelserna om församlingstillhörighet finns i 3 kap. 2 § i kyrkolagen. Enligt 1 mom. tillhör kyrkans medlemmar församlingar, vilka var och en har ett bestämt område. På språklig grund kan på samma område finnas flera församlingar. Enligt 2 mom. är varje medlem av kyrkan medlem av den församling på vars område han har hemkommun och bostad där enligt lagen om hemkommun (parokialprincipen). Kyrkostyrelsen kan dock utfärda bestämmelser om när en person kan vara medlem av någon annan församling inom sin egen hemkommun.

Församlingsrådets initiativ innebär att ovan nämnda 2 § skall ändras eller att ett tillägg skall göras rörande Tammerfors med omnejd.

Frågan om församlingstillhörighet har behandlats flera gånger. År 1991 behandlade kyrkomötet en framställning om rätt att välja lokalförsamling och beslöt att initiativet förfaller. Ett initiativ om rätt att förbli medlem i sin gamla församling behandlades av

kyrkomötet 1992. Kyrkomötet beslöt att initiativet förfaller. Kyrkomötet behandlade 1995 stiftsmötets i Borgå stift framställning om möjligheten för medlemmarna i grannförsamlingarna till Tammerfors svenska församling att få tillhöra den svenska församlingen. Frågan skickades för utredning till kyrkostyrelsen. Kyrkostyrelsen behandlade frågan i samband med utvecklandet av församlingarnas förvaltning (1999) Kyrkomötet har sedan omfattat parokialprincipen både vid behandlingen av utvecklandet av församlingarnas förvaltning och behandlingen av samfällighetsreformen. Stiftsmötet i Borgå stift gjorde 2001 en framställning enligt vilken man borde utreda möjligheten att tillhöra en församling belägen i en annan kommun. Frågan gällde rätten att avvika från den parokiala principen på språklig grund. Ärendet gick för utredning till kyrkostyrelsen som beslöt att inte skrida till åtgärder för att ändra parokialprincipen. Kyrkomötet behandlade på höstsessionen 2004 ett initiativ om rätt att tillhöra den närmaste finskspråkiga eller svenskspråkiga församlingen. Initiativet gällde således ånyo rätten att tillhöra en församling på språklig grund. Kyrkomötet beslöt att låta initiativet förfalla.

Man kan konstatera att parokialprincipen utgör ett viktigt fundament på vilket uppfattningen om kyrkan och församlingen samt deras uppbyggnad vilar och enligt vilken verksamheten, förvaltningen och ekonomin är uppbyggd. Församlingarna har sina områden, som följer den kommunala indelningen och församlingens medlemmar hör till den församling på vars område de har sin hemkommun. Församlingarna sköter även vissa allmänna folkbokföringsuppgifter på sitt område. Församlingarnas rätt och möjlighet att beskatta sina medlemmar är helt knuten till verkställandet, uppbörden och redovisningen av den kommunala beskattningen. Därför har församlingarna inte möjlighet att avvika från grunderna i detta skattesystem.

Församlingarnas språkliga indelning följer samma allmänna principer som den kommunala indelningen. Man kan även på språklig grund grunda församlingar på samma kommuns område. Den språkliga minoriteten i en tvåspråklig församling hör till samma stift som majoriteten. Gudstjänster och annan verksamhet skall dock vid behov ordnas både på finska och på svenska. Kyrkliga förrättningar skall ordnas på medlemmens modersmål. Även den nya språklagen är avsedd att förbättra servicen.

Tammerfors svenska församling har nu väckt ett initiativ om Tammerfors-området, men församlingstillhörigheten gäller egentligen alla församlingar där det finns en så liten svensk eller finsk minoritet att församlingen inte är tvåspråkig. I nästan alla församlingar finns svenskspråkiga och finskspråkiga och frågan gäller tusentals församlingsmedlemmar. Om parokialprincipen upphävs blir frågan till vilken församling en person får höra d.v.s. vem som avgör tillhörigheten.

Domkapitlets förslag: Hänvisande till det ovan nämnda anser domkapitlet att initiativet bör förfalla.

Stiftsfullmäktiges beslut: Enligt förslag.

Övriga ärenden

a) Följande sammanträden

Ordföranden föreslog att sammanträdet 20.5 förbereds av ordföranden och notarien och lämnas för beredning åt domkapitlet. Förslaget omfattades.

b) Ansvarsområdet för kultur

Helene Liljeström föreslog att följande brev sänds till Kyrkans central för det svenska arbetet: *Vi har med oro noterat att ansvarsområdet för kultur inte uttryckligen nämns i fördelningen av ansvarsområden inom Kyrkans central för det svenska arbetet. Vi vill fästa uppmärksamhet vid vikten av att detta ansvarsområde återfår sin givna plats och status i det svenska arbetet. Vi anser att en levande och kontinuerlig kulturdialog bör främjas inom kyrkan.*

Stiftsfullmäktige beslöt enhälligt att avsända brevet till nämnden för den svenska centralen samt för kännedom till kyrkostyrelsens kanslichef.

Sammanträdets avslutning

Sammanträdet avslutades kl.15.45 med att vice ordförande Karin Saarukka nedkallade Herrens välsignelse.